

OPPSUMMERING REVISJON 2025

AURSKOG-HØLAND KOMMUNE

APRIL 2026

INNHold

1	INNLEDNING	1
1.1	Bakgrunn	1
1.2	De ulike fasene i finansiell revisjon	1
1.2.1	Planlegging	1
1.2.2	Interimsrevisjon	1
1.2.3	Årsoppgjørrevisjon	2
2	UTFØRT REVISJON	3
2.1	Revisjon utført i årsregnskapet 2025	3
2.1.1	Driftsinntekter	3
2.1.2	Driftsutgifter	3
2.1.3	Finans	4
2.1.4	Lønn	4
2.1.5	Investeringsregnskapet	4
2.1.6	Årsregnskapet	5
2.2	Rapporteringspunkter – revisors erfaringer	5
2.2.1	Driftsinntekter	6
2.2.2	Driftsutgifter	6
2.2.3	Investeringsregnskapet	6
2.2.4	Lønn	6
2.2.5	Årsregnskapet	7
2.2.6	Noter	7
2.2.7	Årsberetning	7
2.3	Revisjonsberetning mv.	7

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Som ledd i vår revisjon av Aurskog-Høland kommune gis det her en oppsummering av utført planlegging, interimrevisjon og årsoppgjørrevisjon av årsregnskapet for 2025, som viser hva vårt arbeid har gått ut på og resultat av dette. Endelig bekreftelse av årsregnskapet legges her frem i forbindelse med kontrollutvalgets sak om årsregnskapet for 2025.

1.2 De ulike fasene i finansiell revisjon

1.2.1 Planlegging

Det er krav om risikodrevet revisjon, der revisors risikovurderingsprosess gir grunnlag for identifisering og vurdering av risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet. Betydning av effektiv økonomisk internkontroll tilsier at revisor er opptatt av kommunens internkontrollsystemer, som igjen har betydning for om vesentlige feil ikke forhindres, eller avdekkes og korrigeres i rett tid.

Revisor har tidligere høsten 2025 lagt frem for kontrollutvalget et overordnet planleggingsdokument, Overordnet revisjonsstrategi for 2025, for å gi kontrollutvalget nødvendig informasjon om revisors arbeid med planlegging og gjennomføring av revisjon av kommunen. Det henvises til dette dokumentet.

Revisor har foretatt en del pliktige revisjonshandlinger som underbygger risikovurderingsprosessen, som for eks.:

- Forespørsler til ledelsen og andre relevante personer i kommunen.
- Analyser for å vurdere uvanlige eller uventede sammenhenger som er til hjelp med å identifisere risiko og risikoen for misligheter.
- Observasjon og inspeksjon – gjennomgått budsjett dokumenter og handlingsplan, rapporteringer til kommunestyret, årsrapport forrige år mv.
- Forståelse av kommunen, derav også kontrollmiljøet og identifisering av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, informasjonssystemet og kontrollaktiviteter.

I tillegg har revisor utført følgende inngående revisjonshandlinger:

- Budsjettkontroller av opprinnelig budsjett i drifts- og investeringsregnskapet.
- Kontrollert at balanseposter fra 2024 er korrekt overført til inngående balanse 2025.

1.2.2 Interimsrevisjon

Interimsrevisjon er den revisjonen som gjennomføres i løpet av året for å kontrollere at de interne kontrollene fungerer som forutsatt gjennom året.

Revisor går her gjennom og tester rutiner, transaksjoner og rapportering innenfor utvalgte områder.

En del av interimisrevisjonen omfatter også planlegging ved å kartlegge og dokumentere kommunens rutiner innenfor hvert revisjonsområde, som regnskapet er inndelt i. Dette er rutiner som er relevante for revisjonen av den finansielle rapporteringen til kommunen. Herunder å vurdere risikoområder hvor feil i finansiell rapportering kan oppstå.

Som en del av dette arbeidet øker vi vår forståelse av kommunens interne kontroller. Det tas samtidig en foreløpig vurdering av hvor gode disse kontrollene er. Vurderes kommunens egne kontroller som gode, vurderes det å teste og etterprøve disse kontrollene i interimisrevisjonen. Bakgrunnen for slike tester er at dersom kommunens interne kontroller er gode, kan disse etterprøves og verifiseres som velfungerende. På denne måten kan man i mange tilfeller kunne utføre en mer effektiv kontroll/avdekke feil, enn ved å kun utføre detaljtester på enkelttransaksjoner alene, og dermed utføre en mer effektiv revisjon.

Test av kontroller:

På bakgrunn av vår risikovurderingsprosess og der man har vurdert at det eksisterer gode interne kontrollrutiner, og disse er dokumentert, har revisjonen foretatt test av kontroller, der testingen består av å dokumentere kontrollene, etterprøve dem og verifisere at de faktisk fungerer som forutsatt. Der revisor bygger på tidligere testede kontroller hvor det ikke foreligger endringer i rutiner mm, kan kontrollen rulleres inntil to år.

Hovedhensikten med vår revisjon er å gi oss muligheten til på en forsvarlig måte å uttale oss om regnskapet. Det må da understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontrollen kan medføre misligheter som våre normale tester ikke nødvendigvis vil avdekke.

Substanskontroll:

På øvrige områder, og som supplement til test av kontroller, foretas substanskontroller. Substanskontrollene er både spesifikke analytiske analyser, samt detaljtester av faktiske transaksjoner.

Vår interimisrevisjon har bestått av både test av kontroller og substanskontroller.

1.2.3 Årsoppgjørsrevisjon

I denne fasen ferdigstilles eventuelle åpne spørsmål identifisert under interimisrevisjonen. Revisor påser også at det ikke foreligger endringer i kommunens interne kontroll, der hvor disse er relevante for revisjonen videre.

Revisjonshandlingene under årsoppgjørsrevisjonen er i hovedsak substanskontroller rettet mot eiendeler, gjeld og egenkapital, herunder avstemming av vesentlige og risikoutsatte balanseposter, anordningsprinsippet, samt formelle forhold ved selve regnskapsavleggelsen. I tillegg foretas det avsluttende analyser av kommunens finansielle rapportering.

Revisjon av årsregnskapet omfatter også gjennomgang av regnskap (inkludert avslutninger mv) og noter, i tillegg til gjennomgang av årsberetningen.

2 UTFØRT REVISJON

2.1 Revisjon utført i årsregnskapet 2025

2.1.1 Driftsinntekter

Test av kommunens interne kontroll:

- Avstemming av kundefordringer
- Filoverføring fra forsystem IST til Visma - barnehage og SFO
- Filoverføring fra KomTek til Visma – kommunale avgifter og eiendomsskatt

Substanshandlinger/kontroll av grunnlag:

- Analytisk substanskontroll av driftsinntektene generelt og av faste inntekter på brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter, overføringer og tilskudd, skatteinntekter og rammetilskudd
- Kontroll av overføringsinntekter, refusjonsinntekter, eiendomsskatt, andre inntekter og skatt og rammetilskudd på transaksjonsnivå
- Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer bekreftes og kontrolleres mot kommunens avstemming pr. 31.12.
- Kontroll av inntekter som skal periodiseres og kontroll av avgiftspliktig salg mot terminoppgaver
- Kontroll av estimat for ressurskrevende tjenester
- Kontrollert at det er fakturert med korrekte priser for et utvalg av vedtatte årsgebyrer/priser
- Kontrollert at utgående fakturaer er i samsvar med bokføringsregelverkets bestemmelser

Kontrollene til sammen underbygger at inntektene blir bokført i regnskapet (fullstendighet) og gyldigheten av kommunens inntekter.

2.1.2 Driftsutgifter

Test av kommunens interne kontroll:

- Kjøp av varer og tjenester – attestasjon og anvisning (fullmakter)
- Løpende avstemming av leverandørgjeld

Substanshandlinger/kontroll av grunnlag:

- Terminvise bilagskontroller av driftsutgifter i forbindelse med MVA-komp. og andre bilagskontroller
- Analytisk substanskontroll av driftsutgiftene
- Kontroll av overføringsutgifter – tilstrekkelig dokumentasjon, riktig registrering i regnskap og at det ikke ytes tilskudd mottakeren ikke har krav på, bilagskontroller
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld bekreftes og kontrolleres mot kommunens avstemming pr. 31.12
- Kontroll av utgifter som skal periodiseres (anordningsprinsippet)

- Kontroll av at grunnlag sosiale utbetalinger fra barnevern og NAV er korrekt med i regnskapet, at bokføringen er i samsvar med utbetalingslisten og at utbetalingen bank er i samsvar med bokføringen
- Kontroll av kredittkort

2.1.3 Finans

Test av kommunens interne kontroll:

- Løpende avstemming av bankkonti
- Løpende avstemming utlån (startlån)

Substanshandlinger/kontroll av grunnlag:

- Bekreftelse av og kontroll av kommunens avstemminger pr. 31.12. av kasser og bankinnskudd og kontroll av renteinntekter
- Bekreftelse av finansplasseringer omløpsmidler (ingen plassering utover bank), aksjer og andeler (anleggsmidler)
- Bekreftelse av innlån, renter og avdrag
- Bekreftelse av utlån (startlån, sosiale utlån og utlån næringsfond)

2.1.4 Lønn

Test av kommunens interne kontroll:

- Applikasjonskontroller (automatiske kontroller i lønssystemet der avviksmeldinger kontrolleres, korrigeres og følges opp)
- Attestasjon og anvisning variabel lønn (timelister, reiseregninger og utlegg)
- Løpende avstemming av arbeidsgiveravgift og skatt gjennom året
- Løpende avstemming mellom lønssystem og regnskapssystem
- Kontroll av sjekklister ved lønnskjøring (sikrer at alle kontroller er gjennomført/alt ved lønnskjøring er med)
- Kontroll av spesifisert konteringsliste (forkontroll utført av ledere før lønnskjøring)

Substanshandlinger/kontroll av grunnlag:

- Analytisk substanskontroll av lønnsposter
- Kontroll av variabel lønn (detaljtest lønn)
- Kontroll av kommunens avstemminger pr. 31.12 og bekreftelse av:
 - Arbeidsgiveravgift, feriepenger, pensjon og skattetrekk og andre lønnsrelaterte balanseposter
- Periodisering variabel lønn
- Kontroll av kommunens avstemming av sykepengerefusjoner og bekreftelse av dette pr. 31.12.

2.1.5 Investeringsregnskapet

Test av kommunens interne kontroll:

- Attestasjon og anvisning (fullmakt)

Substanshandlinger/kontroll av grunnlag:

- Skille drift/investering jf. KRS nr. 4
- Aktivering og kontroll av anleggsmidler og avskrivninger
- Korrekt behandling av ev. finansiell leasing (leieavtaler)
- Finansiering av årets investeringer
- Inngående fakturaer/kreditnotaer - bilagskontroll
- Avslutning av investeringsregnskapet

Skille driftskostnader og investeringskostnader:

For dette området er det definert særskilt risiko. Dette er begrunnet i komplisert regelverk og skjønnsmessige vurderinger knyttet til skille mellom drift og investering, som sammen med tidligere års erfaring med kommunen på dette området, øker risiko for vesentlige feil. For å dekke denne risikoen er det foretatt en gjennomgang av investeringsprosjektene for 2025, og prosjekter der det er høy risiko for vedlikeholdskostnader er plukket ut for detaljert kontroll.

2.1.6 Årsregnskapet

- Kontrollert at administrasjonens økonomiske rapportering til kommunestyret sikrer rimelig regnskapsrapportering og budsjettoppfølging fra kommunens sektorer
- Budsjettkontroll: gjennomgått kommunestyrevedtak med budsjettjusteringer og kontrollert vedtakene mot obligatoriske regnskapsskjema/budsjettskjema (både mot avlagt årsregnskap og regnskapssystem)
- Kontrollert garantier gitt av kommunen, selvkostregnskapet, kapitalkonto og foretatt analyse av kretsløpene
- Kontrollert at årsregnskapet og noter er avlagt i h.h.t. lov og forskrift
- Vurdering av sammenhenger, trender mv. – analyse av drift og investeringsregnskapet mot budsjett
- Kontroll av avsetninger til- og bruk av fond sammenlignet med budsjett/regelverket, bekreftelse av fondsbeholdninger pr. 31.12.2025, og påsett at renter er avsatt til bundne fond der dette er et krav

Ifølge ledelsen har det ikke oppstått hendelser etter balansedagen som har betydning for kommuneregnskapet for 2025.

Særattestasjoner

- MVA – kompensasjon gjennom året – 6 terminer
- Spillemiddelregnskap – til sammen 11 stk
- Særlig ressurskrevende tjenester
- Registrering antall personer PU
- Andre attestasjoner – til sammen 5 stk

2.2 Rapporteringspunkter – revisors erfaringer

Forhold som tas opp med administrasjonen i revisjonsnotat:

2.2.1 Driftsinntekter

Det ble funnet enkelte periodiseringsfeil i 2025-regnskapet på til sammen kr 915 951,- for lite inntektsført i 2025/for mye inntektsført i 2026. Vi viser til grunnleggende regnskapsprinsipp om at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Basert på gjennomgang av kundereskontroen og stikkprøver på et utvalg av utestående krav virker oppfølgingen av utestående krav i all hovedsak bra. Videre er dokumentasjonen av overførings- og refusjonsinntekter bra. Det bør like vel vurderes tapsføring i forbindelse med konkurser og vurdere potensielle tap på kundefordringer i forbindelse med dette.

2.2.2 Driftsutgifter

Konto 2329902 Periodisering leverandører gjelder i all hovedsak periodisering av strøm og forsikring. Kontoen er i realiteten en fordring og burde således vært klassifisert som en kortsiktig fordring i balansen. Klassifiseringen av periodisering leverandører må endres framover.

Ellers er det generelt god dokumentasjon av kommunens overføringsutgifter.

I forbindelse med kommunens bruk av to kredittkort i 2025 er det avdekket en del mangler når det gjelder dokumentasjon av utgiftene på ett av disse (brudd på bokføringsregelverket), i tillegg til at eiere av begge kort anviser regningene selv. Dette er svakheter i kommunens økonomiske internkontroll og brudd på kommunens eget økonomireglement pkt. 3.4, som tilsier at den som har anvisningsfullmakt ikke kan anwise egne regninger.

2.2.3 Investeringsregnskapet

Skille drift og investering er fortsatt et område hvor vi finner en god del feil og mangler og bruker forholdsmessig mye tid på. Kommunen finansierer en stor andel av sine investeringer med midler fra driften, noe som er med å redusere risikoen for at man lånefinansierer driftskostnader, men man bør fortsatt jobbe for at minst mulig driftskostnader blir ført i investeringsregnskapet og aktivert i balansen. Vår vurdering er at kommunen fortsatt har en vei å gå når det gjelder skille drift og investering. Investeringsregnskapet synes ikke å inneholde vesentlig feil, selv om det fortsatt er prosjekter vi mener er tvilsomme. Ellers har kommunen fortsatt noen "samleprosjekter" hvor det er naturlig å minne om at hvert tiltak i utgangspunktet skal ha eget prosjektnummer.

Det ligger enkelte anlegg i anleggsregisteret med negativ saldo som fremdeles avskrives. Det ligger også flere anlegg med mindre kronebeløp (både + og -). Det bør foretas en opprydding i disse anleggene.

2.2.4 Lønn

På utestående krav sykepenger ligger det en del eldre krav som bør vurderes om er reelle.

Servicepensjon kr 60 746,93 er bokført på art 1095 Premieavvik. Denne skulle vært ført på art 1090. Dette medfører at bokført premieavvik ikke stemmer med Aktuar.

Ellers virker lønnsområdet totalt sett bra ivaretatt.

2.2.5 Årsregnskapet

Det er fortsatt enkelte fond i balansen (9 bundne driftsfond) som har stått urørt/uten bevegelse over flere år. Det bør vurderes i forhold til om disse midlene gjenstående på bundne driftsfond er reelle og tilhører kommunen, da det kan foreligge en risiko for at noe av disse fondene skulle vært tatt til inntekt eller tilbakebetalt til tilskuddsgiver.

2.2.6 Noter

Enkelte noter kunne vært mer utfyllende uten at de av den grunn ikke er i samsvar med bestemmelsene, men for leserne av regnskapet kunne mer informasjon vært nyttig. Oversikt over hvilke IKS, selskaper etc kommunen er deltager i bør også utarbeides selv om denne noten ikke er obligatorisk, men faller mer under krav til informasjon av betydning.

Bokførte prinsippendringer i regnskapet (vesentlige endringer i regnskapsprinsipp ihht. Regnskapsforskriften § 5-10 c)) fremkommer under noten for regnskapsprinsipper, men vi anbefaler at denne kommer som en egen særskilt note.

Note om bundne fond - note 11 Fond, avsetning og bruk mangler kommentar om årsaken til at midler på vesentlige bundne fond ikke er benyttet i regnskapsåret. Her er det liten eller ingen forklaring på hvorfor bundne fond ikke er benyttet, samtidig har kommunen heller ikke mange fond med høye beløp og således vanskelig å vurdere hva som er vesentlig og skal kommenteres. Dette kan løses ved at man opplyser om at man ikke har noen vesentlige fond.

2.2.7 Årsberetning

Årsberetningen har et kapittel som omhandler budsjettforutsetninger og oppfølging av budsjettpremisser. Vi kan ikke se at det som er kommentert her er budsjettpremisser, men heller forutsetninger og mål. Er det slik at kommunestyret ikke har vedtatt noen budsjettpremisser anbefaler vi at man i årsberetningen da skriver en setning om at det ikke er vedtatt noen budsjettpremisser slik at leserne blir opplyst om dette.

2.3 Revisjonsberetning mv.

Revisjonsberetning er avlagt uten forbehold og presisering.